

24.9.2026
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Rahanpesun estämisen uutiskooste 3/2026

FATF-arviointi lähestyy, AMLAn sääntelytyö etenee ja uusi AML/CFT/pakote-sääntelykehikko valmistuu kovaa vauhtia

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen toimintaympäristö muuttuu parhaillaan nopeammin kuin pitkään aikaan. Sekä kansainvälisellä että EU-tasolla on käynnissä useita hankkeita, joilla tulee olemaan vaikutuksia myös suomalaisiin finanssialan toimijoihin lähivuosina.

Lisäksi Suomessa eduskunta käsittelee parhaillaan [hallituksen esitystä uudeksi laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä](#). Muutoksilla pannaan täytäntöön EU:n uusi rahanpesun vastainen sääntely. Tavoitteena on tehostaa ja harmonisoida sääntelyä ja valvontaa sekä vahvistaa estämistoimien kansainvälistä ulottuvuutta. Lakien on tarkoitus tulla voimaan pääasiassa 10.7.2027, jolloin myös EU:n rahanpesuasetuksen soveltaminen alkaa.

Suomen FATF-maa-arviointi lähestyy

Suomi on FATF:n viidennen arviointikierroksen kohteena vuosina 2026–2028. Maa-arvioinnin toteuttamista johtaa IMF. Nykyisen alustavan aikataulun mukaan arviointiryhmän maavierailu Suomeen järjestetään loka–marraskuussa 2027, jolloin arviointiryhmä tulee tapaamaan myös finanssisektorin edustajia. Arviointiraportti käsitellään FATF:n täysistunnossa kesäkuussa 2028.

Mitä arvioidaan?

Arvioinnissa tarkastellaan Suomen järjestelmää rahanpesun, terrorismin rahoittamisen ja joukkotuho-aseiden leviämisen rahoittamisen estämiseksi sekä kohdennettujen talouspakotteiden noudattamiseksi kahdesta näkökulmasta:

1. **Tekninen sääntelynmukaisuus:** täyttävätkö lait, asetukset ja muut velvoittavat normit FATF:n 40 suosituksessa asetetut edellytykset?
2. **Tehokkuus:** toimivatko lait, viranomaiset ja käytännön menettelyt tehokkaasti ja tuottavatko ne konkreettisia tavoiteltuja tuloksia?

Viidennellä arviointikierroksella painopiste on erityisesti:

- järjestelmän käytännön vaikuttavuudessa
- Suomen merkittävimpien riskien ymmärtämisessä
- toimien ja resurssien riskiperusteisessa kohdentamisessa
- konkreettisissa ja todennettavissa tuloksissa.

Arvioitsijat eivät siten tarkastele vain sitä, ovatko säännökset Suomessa kunnossa, vaan myös sitä, miten niitä sovelletaan käytännössä. Suomen on pystyttävä osoittamaan selkeä yhteys tunnistettujen riskien,

24.9.2026
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

tehtyjen toimenpiteiden ja saavutettujen tulosten välillä. Arvioinnin painopisteet määritellään Suomen riskien ja toimintaympäristön perusteella.

Finanssisektorin tärkeä rooli maa-arvioinnissa

Maa-arvioinnissa tarkastellaan koko Suomen järjestelmän toimivuutta. Maa-arvioinnissa tarkastellaan myös sitä, kuinka hyvin finanssisektorin valvottavat tunnistavat ja ymmärtävät omaan toimintaansa kohdistuvat rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskit. Finanssisektorin valvottavien tulisi pystyä kuvaamaan, mitkä ovat niiden keskeiset asiakkaisiin, tuotteisiin ja palveluihin, liiketoimiin, maantieteellisiin alueisiin sekä jakelu- ja asiointikanaviin liittyvät riskit.

Arvioinnissa olennaista ei ole ainoastaan se, että finanssisektorin valvottavat ovat laatineet riskiarvion vaan valvottavien tulee pystyä osoittamaan, miten riskiymmärrys on kehittynyt, miten riskiarviota päivitetään ja miten tunnistetut riskit vaikuttavat käytännössä asiakkaan tuntemiseen, liiketoimien seurantaan, sisäisiin menettelyihin, kontroleihin ja voimavarojen kohdentamiseen. Keskeistä on riskiarvion, käytännön toimenpiteiden ja toiminnassa tehtyjen havaintojen välinen johdonmukaisuus.

Lisäksi valvottavien on tärkeää pystyä osoittamaan muun muassa, että niiden asiakkaan tuntemista koskevat menettelyt, epäilyttävien liiketoimien ilmoittaminen, sisäinen valvonta ja henkilöstön koulutus perustuvat niiden toiminnan tosiasiallisiin riskeihin ja toimivat käytännössä.

AMLA rakentaa uuden eurooppalaisen AML/CFT/kohdennettujen pakotteiden järjestelmän perusta

EU:n rahanpesun estämisestä vastaava viranomainen AMLA jatkaa uuden sääntelykehiksen valmistelua vauhdikkaasti. Kuluvan vuoden aikana valmistelu on edetty vaiheeseen, jossa useat tärkeät tekniset sääntelystandardit ja ohjeet ovat siirtymässä hyväksymisvaiheeseen. Samalla AMLA valmistelee uusia valvontamenetelmiä, tiedonkeruuta sekä yhteisiä eurooppalaisia käytäntöjä, jotka tulevat vaikuttamaan sekä valvottaviin että kansallisiin valvojiin tulevana vuosina.

Työn alla ovat muun muassa riskiperusteista valvontaa koskevat standardit, seuraamusjärjestelmään liittyvät ohjeet, viranomaisten välistä yhteistyötä tukevat ratkaisut sekä uusi keskitetty AML/CFT-tiedonvaihtoa ja raportointia tukeva infrastruktuuri. Lisäksi AMLA kehittää parhaillaan omia riskinarviointimallejaan sekä valmistautuu tulevaan suoravalvontatehtäväänsä. Työ tulee vaikuttamaan sekä eurooppalaiseen valvontaan että kansallisten valvojien toimintaan tulevana vuosina.

AMLAn sääntelytyö on nyt vaiheessa, jossa monet keskeiset linjaukset alkavat vähitellen konkretisoitua. Tulevat kuukaudet ovat erityisen tärkeitä kaikille finanssisektorin toimijoille, jotta uuden AML/CFT-kehiksen soveltamiseen vuonna 2027 voi valmistautua.

24.9.2026
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Yksityisen sektorin standardien kannalta ns. ensimmäisessä aallossa voidaan AMLAlta odottaa seuraavia julkaisuja:

- RTS on customer due diligence
- RTS on business relationship/occasional transactions
- RTS on group-wide requirements/third country branches
- Guidelines on business-wide risk assessment
- Guidelines on ongoing monitoring

Työ seuraavien asiakirjojen osalta on myös hyvässä vauhdissa:

- Guidelines on reliance and outsourcing
- Guidelines on risk factors
- Guidelines on internal policies and procedures

AMLAn toimintamalliin kuuluu julkaista sääntelyluonnokset julkiselle konsultaatiolle ja niistä järjestetään myös julkisia kuulemisia. Konsultaatit tarjoavat mahdollisuuden vaikuttaa uuden sääntelyn sisältöön jo valmisteluvaiheessa ja niiden etenemistä kannattaa seurata aktiivisesti.

Pakotteet ja muut uudet teemat vahvistuvat

AMLAssa etenee myös kohdennettuihin talouspakotteisiin liittyvä valmistelu. Uusi pakotetyöryhmä (Task Force on Targeted Financial Sanctions) on aloittanut työnsä, mikä kuvastaa pakotekysymysten kasvavaa merkitystä osana laajempaa AML/CFT-kokonaisuutta. AMLA julkaisee ensi vuonna myös tähän liittyvän ohjeistuksen (Guidelines on targeted financial sanctions).

Samalla AMLAssa käsitellään myös muun muassa de-risking-ilmiötä ja tältä osin valmistellaan ohjeistusta (Guidelines on derisking). On kuitenkin syytä muistaa, että EBA:n ns. Derisking-ohjeita sovelletaan, kunnes AMLA on julkaissut omat ohjeensa aiheesta. Kts. [EBA:n ohjeet toimintaperiaatteista ja valvonta-toimenpiteistä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien tehokkaaksi hallitsemiseksi tarjottaessa pääsy rahoituspalveluihin](#).

Finanssivalvonnan AML/CFT-seminaari 12.11.2026

Finanssivalvonta järjestää valvottaville AML/CFT-seminaarin torstaina **12.11.2026**.

Aiheina ovat mm.

Uuden AML/CFT-sääntelyn soveltamisen alku lähestyy: mitä tiedämme vuoden 2027 muutoksista?

AML-asetuksen soveltamisen alkaminen ja uusi kansallinen rahanpesulaki muuttavat AML/CFT-sääntelyä merkittävästi. Esityksessä käydään läpi keskeisimmät tiedossa olevat muutokset sekä AMLAssa valmistettava alemman tason sääntely. Lisäksi tarkastellaan, miten uusi sääntelykehikko on parhaillaan

24.9.2026
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

täsmäilyssä ja mitä muutokset voivat tarkoittaa käytännössä Finanssivalvonnan valvottavien riskienhallinnan, asiakkaan tuntemisen ja sisäisten menettelyjen kannalta. Lisäksi tarkastellaan, mihin muutoksiin valvottavien kannattaa varautua jo ennen sääntelyn soveltamisen alkamista.

Proliferation financing: mitä sen on ja mitä siitä pitää tietää?

Proliferation financing (PF) kuuluu nykyään kansainvälisen AML/CFT-järjestelmän keskeisiin teemoihin, mutta sen käytännön merkitys jää joskus valvottaville epäselväksi. Esityksessä tarkastellaan, mitä PF-riskeillä tarkoitetaan ja millaisia odotuksia sääntely ja valvojat kohdistavat finanssisektorin valvottaviin.

Kannattaa merkitä seminaarin ajankohta kalenteriin jo nyt. Tarkempi ohjelma ja ilmoittautumisohjeet julkaistaan pian.